

Зоя Семендуева

МОЗОЛЛУЕ
ДУХ ДЕР ДОГЪИ

МАХАЧКАЛА · 1971

Зоя Семендуева

МОЗОЛЛУЪ

ДУХДЕР

ДОГЪИ

СТИХИГЪО

Дагестанское
книжное издательство
Махачкала • 1971

С (Тат)
С 30

Художник
В. ЛОГАЧЕВ

7—4—3
71

ДОГЪИСТУ

Э гІуьзет 50 сали Догъисту

Пенжогъ сал гуфдиге бегъеме гІуьмуьри.
Пенжогъ сал бегем гъисд нишоней ън пири?
Республик Догъисту азади винири.
И мигІнд жовони гъисд ън туь, Догъисту.

Пенжогъ сал пушоте жофокеш э догъгъо
Эри руз азади дарафдет ѡ гъовхо.
Имогой у бири сэхъиб муьлк ве богъгъо.
Никире винирет хэлгъгъой туь, Догъисту.

Четине салгьореш тоб дорет догълуыгъо.
Э зир муьрс дебируът увэхди езугъгъо.
Гуж сохдет э хэлгъгъо хунхуре бег-хонгъо,
Гъемиге бизетиш мидорут, Догъисту.

Буъзуьрге вождь Ленин гъеммере вэхизунд.
Э имуш — догълуыгъо у бебе рэхъ бурмунд.
ШэгІмелей октябрь дуьлгьоре дегесунд
Э гъовхо вэхуьшдуът хэлгъгъой туь, Догъисту.

Уллубий ве Махач — ферзендгъой партия.
Э гъовхо мибердуът догълуыгъой ямуре.
Овурдет азади, э и рэхъ жун норе.
ТэгІрифя ватани игидгъой Догъисту.

Четине рузгьорс шушде берд тегьер сайл.
Догъгъойму имогъой геймишуът чуьн васал.
Генедеш кумеги Ленин до не ватан
Хушбэхд бу гуфдирс хэлгъгъой туь, Догъисту.

Пенжоь сал догълуыгъо шовгьоре сэхд дошдет.
Заводгъо, хунегъо э гьерло вокурдет.
Эдейме зигьисде э тегьер е кифлет.
Эеки бирорут хэлгъгъойму, Догъисту.

Бигъил бу сал-бесал республик деш жовон.
Эв богъгъо-богъчегъо биёвгу буй рейхьон.
Угъоют гъеммешуш ярашуьгъ эн инсон.
Э тегьер гуьллуь богъ мябоши, Догъисту.

О, ВАТАН МЕ!

О, Ватан ме! Эри ме гу
Эйчуь туьре дуьл хосдеге?
Сур нисдиге өй ме воку,
Чуьтам э дуьл гуьрдей жиге?

Белкем буьлбуьл руз эн асасал,
Хэненуйме э дор вери,
Хундиге у эри ватан
Мугъомлуье раче мэг'ни.

Белкем э ён эн гуфере,
Э хундеки дедей ненуй,
Эри бала у гуфдире:
Туь эй ватан веро хушбуй.

Белкем бебе, оз гъул гуьрде,
Гердундеки э сейл мере,
Гьер тарафе у бурмунде
Ве ватане хогъ гуфдире.

Эзуними, г'эзиз ватан
Ве э дуьлиш муьхъкем нуьшди?
Эри эвлод, сэхд гъэдуьрдан,
У эз гьер чиш зиёд гъисди.

МЭГІЛУЪМСУЪЗЕ СОЛДАТ

Дегешдей туь сессуъз,
пичирей туь э хок.
Туь бири жовон девр,
туь бири софе пок.
Белкем туь гьисдиге
эз догъгой эн иму,
Ененге эз Сибирь,
эз Ташкент, эз Баку.

Эз чуьжош гьисдиге — г'іэзизе балаи,
Эй хори эн Ватан и гъевре яран.
Туьре бу е войге: Ватанс дошдени,
Э хори эн Ватан
гуьллауь богъ кошдени.
Гуьллауь богъ, гуьллауь богъ...
Ниетгъой жовони.

Имугъой хунчей гуьл э нижо венори.
У нисд бэхш эн домар
э руз эн г'іэруьси,
У гьисд гъэрд эн дусдгъо
эй игид-г'іэзизи.
Дегешдей туь сессуъз,
пичирей туь э хок.
Туь бири жовон девр,
туь бири софе пок.

ГІЭЗИЗЕ ПАРТИЯ

Мильонгъо вегуърдуът ерэгъэ,
Рэхъбери туъ сохди жэнг хэлгъэ.
Бейдогъиш дорембу биренгъэ
Э дес туъ, гІэзизе партия.

Мильон дуъл дегесунд шэгІмеле,
У элов Октябрь бу келе,
У мунди эй хэлгъгъо нишоне.
Чуън жоборд, гІэзизе партия.

Э у женг бебегъо овурдет
Хушбэхди, дуълшори э кифлет
Бирорут э иму гьер милет
Нигегъдор, гІэзизе партия.

Руз-беруз ободи овурде,
Коммунизм эдейме вокурде.
Имидлуъ пушово туъ берде,
Товуш хэлгъ, гІэзизе партия.

ГІЭЗИЗЕ ХОРИ МЕ

Хорире — ме ватап хунденуъм.
Хорире, чуьн деде, хосденуъм.
Хорире сохденим рач геймиш,
Э тегьер эн гІэруьс безетмиш.

Хорини эриму берекет.
Хорини шогьид девр ве муьгьбет.
Имуре у хьэсуьл овурди.
Хьисобсуьз инсонгьош суьперди.

О, хори, гьувот туь зурбои.
О, хори, гІуьмуьр туь омбори.
Хосденуъм ек бошим э гьувот.
ГІуьмуьриш дураз бу эн эвлод.

Итгилуьт э гІуьлом бу бедн,
Инсонгьо, хоюгьо ободи,
Ярадуь бу хори эз бомбгьо,
Пуч бошут шегьергьо ве хэлггьо.

АСТАРАЙ МЕ

Э ёр мени, э гІзили,
Келетегъо мигуфдируёт:
Э ю хумне, э одоми,
Астарегъой асму веруёт.

Э у гофгъо сохде бовор,
Астарепок бире шевгъо,
Мигешдуым ме уре омбор,
Астарей ме нисд э гъово.

Оммо мохурд шев-руз э ме
Е астаре э руй хори,
Товуш мидо, тегъер чуьшме.
Эри гъемме у мозоли.

Э жеш мере гъисмет бердге,
Э коми куьнж эн вилеет,
Астарей ме эз Кремля
Мидуь мере эшгъ ве муьгъбет.

КЕЛЕ РЭХЬ

О домире эз гъэд вяше
Э келе рэхь жилгъэ берде.
Рэхьсуыз бугьо тэхьно гъуше
Э мескентьо суру берде.

Белкем жилгъэ гъисд пичире
Ве эри туь у четини?
Нидуьт гуьлеш хьозур чире.
Гуьл туьреш туь миё чини.

Келе рэхь гъисд зиндегуни
Ве биёвгъой нисонъети.
Гилм хундеи овурдени
Э ишуьгъэ руз хушбэхди.

ВОЙГЕЙ ДУЪЛ

В ойгегьо, войгегьо,
ишмунит хьисобсуз:
Хосденуъм асмуре
ме винуъм думонсуз,
Чуьшмере ве менте
зеки бахьс гуьрде,
Гуьломе оводу
э гьер ло вокурде.
Э лушой дерьёгьгьо
белкем ме дуьгь гювуъм.
Э тегьер е чуькле
астарей асмунуъм,
Э гъариш эл гюьлом
мереш гьисд войгей дуьл:
Хосденуъм омборте
веровгу гъуьзуьргуьл.

Э Вьетнам ве э Йемен
Динж нис гышде хэлгъэ
дуьшмен.
Эри девлет, суьрх векенде
Эдет э хэлгъ зулум сохде.

Гирошдигеш бисд сал эиэд,
Эз ёр нирав муьгIуьжуьз-од:
Хэребей ве миллион леш.
Де мевинойм довгIо генеш.

Бегем лепуьр энугIэтош
Э дуьл иму бири ёвош?
Бегем аз ёр, дедэ, хэгьер
Фурмуш бирет жук ве шуьвер?

Имуьгойле бомбгьо рихде,
Э Вьетнам хори сухде.
Эдет сухде дедэ, гIэил.
Тэхсиркорут дуьшмен, хогъи

Дуь екире, дуь бироргьо.
Эдет куьшде эй гIошаргьо.
ГIэреб ве негр бегем ёдуьт?
Угьош инсон ве бирорут.

Номусгерэ дедэ, хэгьер!
Бошим еклуьг ве сэхъиб дэвр.
Эй не бире э гIуьлом жонг,
Дуьшментгьоре зутэ дим мерг.

НИС ВОИСДЕ МЕРЕ ДИЕ

Нис воисде мере дие
Товуше руз думонлуъ бу,
Дедегьоре гъэмлуъ дире
Ве э гІулом жевгъ офдону,

Нис воисде мере дие
Хори, асму гІэтош гуъруъ,
Муъгъбетлуъгъо журу бире,
Бошут угъо дердлуъ, гъэмлуъ.

Нис воисде мере дие
ГІаиллегъо езугъ бошут,
Гуърде възІдо нум бебере,
Хъэсрот бире, ох вокошут.

Нис воисде мере дие
Жовонгъойму фурмуш сохут:
Энжэгъ дусди, еклуъгире
Беде дуъшмеш хуърд нисохут.

УЧИТЕЛЬ

Дедей мере эз гъул гуърде,
Берде у но эри хунде.
Имуш бирим руе вози,
Шоримушки — гъэдерсуъзи.

Учителыш деш эшгъ мидо,
Гъемише бу шоре ловгьо.
Гъемме михосд гІэзиз уре,
Хуб мивомухд нубогьоре.

Е руз сергъуз у диromo,
Э гъеммейму хуб чум доно,
У э хуьшде омбор домунд
Гуйге дуьл юш бу лап гурунд.

У апёди гоф не гуфди,
Хуб э ёр ме измуш мунди.
«ДовгІо, довгІо! — гуфди
бирден. —
Дес кешири беде дуьшмен...

Гъеммееки мундим мэхьтел,
Чум донорим э учитель.
Гене гуфди у өз иму:
«Мидорим Ватане эйшму».

Гирошд чор сал хуни ве гІэрс,
Хилос бисдо хэлгъгьо эз лерз.

Игидгьойму руе хуне
Богошденуът дусдгьо гене.

Учителе гІзіллегьо
Мновурдут э ёр гьер бо.
Имугьонш чигьрет энугь
Оморени э пушойму.

Имугьойле бирем деде,
Балай меш гьисд эри хунде.
Нис воисде эри дигь
Учителе сергъуз бире.

ШЕГЬЕР ЛЕНИН

Шегьер Ленин — шегьер игид,
Э женггьой туь хэлгъ бу имид.
Велг торихэ ченд вешенди,
Унжо пури гьинорменди.

Эз ёр хэлгъгьо гьич вэхд нирав,
Нуьгьимуьц руз мегъ эн январь.
Сес «Авроре» биедо зйму
Э женг Октябрь нишонбурму.

Келе довглой эн Ватани,
Э пушой чум гьисди гьони.
Эз буй барут женггьой гьовхо
Гьелеш темиз нисди гьово.

Гуйге тозе бине нори,
Раче шегьер веромори.
Уш гьисд жофой игиде хэлгъ,
Гизлем Ленин доре рач шевгъ.

ТЭГІРИФИ ДЕВР

Рэхь вокурдет э эвр гьово,
Жевлон зере рузгьо-шевгьо.
Астараглой ковре асму,
Тегьер гъунши бирет изму.

Гъэнетсуьзе гъуш пулати,
Жофой желде хэлгъ Совети,
Э эл гъуьлом нишон бурмунд
Ве э космос рэхъэ вокурд.

Гъэил ве пир, гъозор милет,
Гъемме хэлгъгьо тэгІриф дорет
Кук партией эн Ленине,
Игид хэлгъи — Гагарине.

Космонавтгьо — тэгІрифи девр,
Игидгьойму меравт звер.
Миёв у руз э Венера,
Инсон мерав э угІэре.

Э СЕР ГЪОВРЕГЪОЙ ПИСКАРЕВ Э ЛЕНИНГРАД

Э инжо поисди дердименд е деде
Ве эри ферзендгъо эдее гиристе.
Парталгъо вокурди гъеммере сиегъи
Меш уре диремунд сохденуъм гІэрс тигъи.

Гуйге у гуърд сохди дерд ве гъэм хэлгъгъоре,
Э гъэд дуъл эн хуьште донори угъоре.
Э жигей гъэмлуье дедегъо э дуьньгъ,
Ес гуърде согъ гІуьмуьр, сохдени у гирьё.

Гъоврегъош э инжо гъэдерсуьс омборуьт.
Э жигей эн ворущ гІэрс эз чум рихденуьт.
Э тегъер палутдор, у деде муьхъкеми.
Дердгъоре гъеммере э гъечи тоб дори.

О дедей! Омборе гъэзобгъо туь дирей.
Четине рузгъореш кем эз сер не сохдей.
Яралуьш туь бирей, хун туьре рихунде.
Увэхди ниофди лугъэй нун эй хурде.

Э инжо гъоврегъо диренуьм ченд жерге.
Мигуйге гъеммешу офдорет эз ерге.
О дедей! Овлодгъо сессуьзуьт игІэре.
Туьш гирьё сохдени, сэхд гуърде лэгІэре.

Шиновит, шиновит инсонгъой эн дуьньгъ!
Хун рихди э инжо э тегъер эн дерлгъ.

Э салгьой блокада э шегьер эн Ленин
Жоборди бурмунд хэлгъ, бугеш лап хьол четин.

Омборе салгьошки эз увэхд гирошдет.
Гловрегьой Пискарев едигор вэхд мундет.
Ки инжо омогеш э тегьер эн деде,
Тоб нидуь дуьл энү гIарегьой чум не рихде.

Гьер дуьгъ гIаре дедегьо бигьил бу чуьн нештер,
Эри эн довгIохогъ ве дуьшмен эни девр.
Де элов эн довгIо луьп зере не суху,
Тэхсирсуьз жовонгьо, эй бишэгIр чуь соху?

ИНСОНГЬО!

Зигьисденим, бейхэбер вэхд giroшде,
Метлебгьоре пэхьни э дуъл сэхд дошде.
Оммо уьлуьм кей омогеш гъэришу,
У рэхьмедуьл эри екиш нибошу.

Энжэгъ увэхд дуьл эн гьемме сухдени,
Кейки бивэхд хун жовонгьо рихдени,
Кейки гІэил э гъэл деде хэндуйсде,
Песде гьердуь эз бомб дуьшме беисде.

Пуьмуьр инсон дураз нислгеш энёдтс,
Эйчуь уьлуьм шев-руз уре терсунде?
Чуьтам гьони сокиг мибу дуьл деде?
Довгохогьиш хуьшдению гьисд бенде.

Ме, чуьн деде, эдем хосде, инсонгьо,
Темиз бугу эвр эн хори ве гьово.
Эжигей туп ве виз нолей косодгьо,
Ииновим ссс хуше овоз мэгІингьо.

Э МОВЗОЛЕЙ ЛЕНИН

М ижей чум пур мибисдо гIэрс.
Ве жендекиш мофдо э лерз,
Диремунде леш жоборде,
Тегьер хисире, динж дегешде.

Форигъэти у недири,
Чуьнки рэхьбер келе деври.
Эзунн вождь нисе муърде,
Бесгъунире эй хэлгъ кифде.

Гуйге э кин несигIэтдор
Оморенуьт хэлгъгьо омбор,
Эй вегуърде меслэхьэти,
Гъовхобергьой эн азади.

Эй ме гъечи оморени
Гуйге хэбер бире гьони
Ве мигую у эз иму:
«Хушбэхд бошит диеш нэму.»

...Эз зверсер эн Мовзолей,
Гуйге жесде э ворилей,
Лой-лум эдей хурде чуьшме,
Уш чуьн иму дуьлшор гешде.

ДЕВР МЕ

Ишму, девргьо, ченд гирэшдейт,
Эри хэлгъгьо дерд-гъэм гьишдейт.
Оммо девр ме эзу девргьо
ТефигІэтлуь гьисди зурбо.

Чуьнки и девр Октябри,
Девр азади, гъовхобери.
Э женг деруьт, гІэреб, индус..
Эй азади э имбуруз.

Тегьер васал — хушбэхдиня,
Эй гьер милет мирод уни.
Ние рихуь гІэрс инсонгьо,
Шори хосде гъемме хэлгъгьо.

О, инсонгьой келе девр ме,
Муьхъкем дорим шолумире.
Нерихуь хун, небу беда,
Бошим гъэлхэнд эй хушбэхди.

ЭРИ ДЕРБЕНД

Эри туь хунденуьм мэґи́нре,
Тэґи́рфи доренуьм дусдире.
Туь ґьисди, чуьн шегьер, ґьэдим
Эри ме чуьн Ватан ґи́или.

Э тегьер эн сентґьёой садсали,
Тоб дори хэлґ зурбо четини.
Могъбули ве ґи́зоб бу ґьисмеґ,
Нике руз, товуши бу ниет.

Пенжогъ сал зиёди азадим,
Хубе руз эдее диреним.
Пушоте туь бири шегьер дерд,
Имугъой гуьллунь богъ ґьисд Дербенд.

Кучегъо геймшунь, чуьн синбоґъ,
Эвир ю темизи, чуьн ейлогъ.
Х: лэґьёююн эеки бирэрут,
ґьемиге мозолменд, дуьлшорут.

Эри туь хунденуьм мэґи́нре,
Тэґи́рфи доренуьм дусдире.
Туь ґьисди, чуьн шегьер, ґьэдия,
Эри ме чуьн Ватан ґи́или.

ИМУРЕ ВОИСДЕНИ ШОЛУМИ

Ини метлеб эн хэлгъ иму —
Бугу э гІуълom шолуми.
Ниет хэёл эн дуьлгьойму
Гьисди шори ве хуьроми.

Ини метлеб эн хэлгъ иму —
Азад ве шор зигьуьт хэлгъгьo
Э гІэзизе ватан иму,
Яравуьш дуьт раче богъгьo.

Ини метлеб эн хэллъ иму —
Мозол, ники овурдеи.
Уни гене метлеб иму
Коммунизма вокурдеи.

КОМУНЕ

Думон асму кура бире,
Рихунд сайлов воруш юре.
Песде хьофдранг, тегьер куьрпи,
Комуне рач бисдо веде.

Мере воисд верам, гешдуьм,
Эз ранггьо ю хэлгъэ бэхш дуьм.
Ве гьемиге, тегьер комун,
Очугъ бугу дервозейму.

ХЭГЬЕР

Э чодур пичире,
мигуърди туь ешмэгъ,
Сифетиш пэхъни бу,
веди бу чум энжэгъ.
Муьгъбет дуьл духдери,
э гьечу бу пэхъни,
Э гIэрей инсонгъо —
инсон нисд зен егIни.
Дохьоргъо ве догъгъо
чуьтам лол бируьтгъо.
Зенгъош ки ужире
энжэгъ бэхд диретгъо,
Палаше гIэрс зенгъо
пур мисохд чойгъоре,
Пэхъники мигешдуьт
эй дердгъо чорере.
'Чуьтаме луьл нму
несоху шоряре?
эшгъ небу,
эй хунде шогъире?
Э гъэриш сян-богъя
гуьзеле улкейму,
Э тегьер буьлдуьрчин,
хунденуьм ме изму.
Ни бесдуьт, ни духут
де лэгIэй шогъяре.
Пэхъники ни дуьздуьт
духдергъой догъире.

Бегем гвич муьгьбете
 дуьздире мидануьт?
Муьгьбете эз гъэд дуьл
 векенде мидануьт.
Имугьой, жон хэгьер,
 сохденуьм ме шори.
Туь гьисди ударник,
 ме гьисдуьм зен — шогьир.
Имуре войген,
 у войге нисд пэхьни:
Хушбэхде рузгьойму
 пур бугу сес мэгIни.

ИГИДГЬОЙ ЖОФО

Гаганова нишон бурмунд,
Рафде э пес мунде десде.
Бугеш коргьой десде гурунд,
Сер гуьрд уреш пушо берде.

Гьинор эни зен совети,
Венгесд э дуьл милльонгьо эшгъ,
Эн тозе девр у чигьрети.
Э биёвгьо дорени шевгъ.

Изму э гьер куьнж эн улке
Мнофи туь уре хуно.
Понсденуьт э е жерге
Желде кукгьо ве духдергьо.

Кумег бире дуь зеки,
Угьо берде коре пушо,
Эй энугьо гьонун-ники
Гьисди гьони игид жофо.

Э Догъистуш е ченд садгьо,
Тегьер желде Гаганова:
Авар, лезги, даргин, татгьо,
Кор сохденуьт тозе жире.

Войгей иму гьисд шолуми,
Шорте рузгьо овурден,
Войгей иму гене уни:
Девр коммунизм вокурден.

ЖОБОРДЕ ЗЕН

Э фабрика ме е ченд бо
Дирем э кор жоборд зурбо,
Желде жофой духдер догъи
Эри гьемме гьисд синогъи.

Коре сохде зурн ве соф,
Лап сэгъэти эри эн гоф.
Оммо дуълшор, хъэвескори,
Хъовиргьоре эшгъ дорени.

Муьхшуьлире эри хуьшде
У э мэгІдон жофо гешде.
Войгей энугьони гьисди
Эй бире желд коммунисти.

Э четине жигей эн кор,
Е гьисдиге пес мундегор,
Унжо рафде э кумеги,
Игид жофо, духдер тати.

Эри энугьогьир хунде,
Раче мэгІни хунче гуьрде.
Васал, поиз, тегьер эн гуьл,
Ватане у рачи мидуь.

ГІЭТЛУЙ ДЕВР ИМУ

Эри Лида Шумякина.

Э догъгьойму небу гІэдот,
Зенгьо эз мерд жоборд бошут,
Вожей гІэсбе, тегьер гІэтлуь,
Э дес гуьрде, зонгу зенуьт.

Мисохдут гІэйб ве биёбур:
«Зен эз мейду биё бу дур».
Э кул гІэсб нэгІ, э кул эн хэр
ГІэруьс беднум мегошд, хэгьер.

Имугьойле диренуьм ме,
Зенгьо азад бирет гІемме.
ГІэсб пулати ве гІуш гІово,
Э дес зенгьо деруьт угло.

Эдей жесде, эдей жесде,
Тегьер эн гІуш зу наруьсде,
Пура машин, гуйге пари,
Эдей берде юк э дури.

Надуьшменде дес эн зенгьо,
Руль машине муьхькем гуьрде,
Коммунизма эй вокурде,
Гьер жире юк эдсй берде.

БИРЕНУЪТ БЕБЕГЪО

1

В эхд довгlo бу, гъизгъин эн женг.
Шев торик бу, небебу менг.
Миомо сес ноле ве виз,
Гlэтош эн туп микелши риз.
Гуърдет э бенд чор эйлонмс,
Имурс берд есир дуьшме.
Зэхм эн яра мидо сэхд дорд,
Дуьшмен сурул, тегьер жоллод,
Сохдембу гуж э есиргьо,
Деслей «эсэс» эн немцигьо.
Кумег бирс дуь эки.
Е ченд милет: урус лезги...
Меш ки бируьм тэхьно е тат,
Бироргьойме бируьт ченд сад.
Бисдорим гуьрд десе-десе,
Вирихденим иму песде.
Ченд улкегьой Европаре
Гешдейм иму, чуьн оворе.
Гогь э Франц, гогь э Дани
Сохдейм иму партизани.
Мибердим женг желд-боребор,
Бирим эйшу тегьер бирор.
Эй гьемме бу дуьшме еки:
Фашист-хунхур, жинс эн сеги.
Оммо э дуьл Ватан дебу,
Бирим омбор хьэсрет энуг.
Верасд довгlo. Асму вокурд.

Ферзендгьоре Ватан вохурд.
Динже жофо ве ободи
Эри иму сэхд мироди.

2

Шохьонгум бу. Куфдут дере.
Вокурденуым дер хунере,
Э домой дер е пире мерд
Сергъуз, гложиз, сэхьиб сад дерд,
Чуькле шелей туморен
Э дес эни езугъ дери,
Фамилере ве нум мерс,
Чуьтам гьисди гуфди э ме.
Мэхьтел мундум: ки миё бу,
Гьсчи мере хуб шиноху?!
Теклиф сохдум ме э хуне,
Сифет мерд до бегьем гуне.
Э фикир ме гешд ченд хэёл,
Дуьл инсони гоф сохде лол:
«Ся сал пушо дедейму муьрд,
Бейейму зен тозе вегуьрд.
Ме увэхди бируьм гьеле
Пенж-шеш сале, лап чуьклеле.
Зенбейейму, тегьер уге,
Мере нихосд эйчуь буге.
Микуфд, микуьшд, мивоно гуж.
Бейеймуш бу бегьеме пуч.
Михурд, мигешд лап гьэдерсуьз,
Нямунд е руз гьич ичкусуьз.
Гьэгьр энуре эз ме михосд,
Э пэхьняки у чуьш мисохд.

И гужгьоре тоб недоре,
Гуфдиренуым эри бебе.
Хотур эн зен эй немунде,
Бибеш эз гьул мере гуьрде,
Сургум сохде селт эз хуне
Берде до э етимхоне.
Суьфде шэхь зе дуьл ме унжо.
Бегем бебе небу бижо?
Мегьгьо, салгьо мигирошдгеш,
Ниоморут гьич е гилеш.
Чуьтам есир э гьэриби.
Хьэсрот Ватан сэхд бирени.
Гьечу хьэсрот бебе бирем,
Руй энуре гьич недирем.
Бибелуье етим бирем,
Е руз бегьем ме недирем.
Етимхоне, етимхоне...
Инжо бири эй ме хуне,
Инжо офдем бебе-деде,
Ватан бири эйме гьемме.
Бегем э ме лонгьини
Э у сохум ме хогьини?
Биремгеш ме эз Ватан дур,
Дошдем номус ве гьем обур»

3

...И фикиргьо э дуьл дери,
И мердиш чум сэхд доноря.
Дуь одоми гьэргьэ хуно,
Дерим иму э и хуне.
Нуьшунденуым ме и мерде,
Пуьрсиренуым хьол ве дерде.

Гофе сер гуьрд гІэйб кешире,
Охиш эз дуьл вокошире.
У гоф мисохд, чуьн тэхсиркор,
Гьер гоф мисохд э ме сэхд кор.
Бирден поисд, песеде гуфди:
«Туь, балай ме, мере гоф ди,
Эз гофгьой ме бейкеф нисдге
Ве мере ёд нихуниге?
Э сурогъ туь омбор гешдем,
Газетгьоре хуб фегьм сохдем.
Эз товун туь эхир хундум,
Эз гьинор туь шори сохдум.
Имугьойле офдем туьре,
Воясд ниш сох туь бебеве.
Э пушой туь миофдонум,
Туь вегуьрдей эз ме ондум.
Менуьм бебе изму гьэмлуь.
Тек-тэхьноюм пушой муьрде,
Кес нисд митош эй вегуьрде».

Езугъ омо мере омбор.
Фикиргьой ме бисдо чен бор.
Эз гьул бебе гьони гуьрдуюм,
Э пой уре вэхизундум.
Бугеш мере келе сабуьр,
Суьфдеи бо ме э гІуьмуьр,
Гуфдируьм гоф шох э сифет:
— Чуьтам хунде мере ферзенд?
Мере дошди Ватан Совет,
Ме гьисдуьм кук келе кифлет.
Туь бебей, энжэгъ бебе...
Туь венорей э ме лербе,

У лербе нисд эн вэхд довго
Бе диремгьо четинигьо.
У лербере, бебе, э дуул
Туй венорей эй согъ глүумуур.
Имугьойле э пире вэхд,
Ме герекуым бебере сэхд.
Нэг!.. Нисохум э туй езугъ.
Бебе! Гунт э кук буйругъ!

МОЗОЛЛУЕ ДУХДЕР

Духдер догъум,
 ме кеширем дерд-гІзаоб,
Тегьер эн гъуш
 э гъэд гъэфес дорем тоб,
Ме лол бируъм, ихдиёрсуъз эй жугъоб,
Пушотегъо гъисмет духдер бу гъечи.

Бебе-дедеш дерд михундут эришу,
Тозе гІзил духдериге бу пешму,
Эвлод нихунд делинере эришу,
Пушотегъо гъисмет духдер бу гъечи.

Мигуфдурут нис гуънжуъсде э духдер
Бурав хуну, дананию бу звер.
 Мигъишд уре эз кор гІуълom
 бейхэбер.
Пушотегъо гъисмет духдер бу гъечи.

Гоф духдере буёгъ нигъурд келете,
Нидануъсдулт
 гъэдуър дусди муъгъбете,
Нивотову соки ишу гъиръете,
Пушотегъо гъисмет духдер бу гъечи.

Мигуиге эри парче бу совдо,
Мифурухдут духдергъоре, мивосдо,
Рази бируът дуъруъжде пул ки мидо,
Пушотегъо гъисмет духдер бу гъечи.

Нипуърсируът разименди духдере,
Мянкин небу винуь ебо доморе,
Огьил буге пул омборте восдоре,
Пушотегьо гьисмет духдер бу гьечи.

Нивинируът екиш чумгьой гӀэрсире,
Тегьер лӀгьоб мигьинд перде кешире,
Мигунге эдей берде есире,
Пушотегьо гьисмет духдер бу гьечи.

Эй екигьо имбуруз бу гӀэруьси:
Гогь сес гьовол,
 гогь сес ошугь ве сазн.
Энжэгь гӀэруьс дердименд бу бирази
Пушотегьо гьисмет духдер бу гьечи.

Согьэ гӀуьмуьр э зир кели ве тевер,
Э зир эн муьрс ве серкуши эн шуьвер
Мидомундим лов заруьнжи, жон хэгьер,
Пушотегьо гьисмет духдер бу гьечи

Темиз бисдо
 эвр эн гьово селт бирде
Ээ зир эн муьрс
 хилос бири гьони зен,
Дяе нибу лов заруьнжи, дердименд,
Мозоллуьни гьисмет духдер э и девр.

Нисд сенигӀэт гьони зенгьо не хунде,
Э гьер коргьо гьинорменди бурмундэ,

**Гуълишоне зиндегуни вокурде,
Мозоллуъни гъисмет духдер э и девр.**

**Тегьер деде шолумире хосдени,
Тегьер духдер дусдире сэхд дошдени,
Тегьер эвлод Ватане у хосдени,
Мозоллуъни гъисмет духдер э и девр.**

ГІЭИЛГЬОЙ СОВЕТИ

Хуше рузгьой мозолменди,
Рэхь хундеи — эгъуьлменди
Дори Октябрь эвлодгьоре,
Балагьой эн Ленинире.

Эз гїзили те келен,
Эри бире верзирени,
Э туь, Ватап ве Партия,—
Эн гьеммейму ини войгь.

Хуше рузгьо, хосе муьгьсет...
Зиьдтегьош гьисдим гузет.
Мивокуним дигьбон, шегьер...
Метлеб иму мибу бегьем.

ШЕКУЪЛ БЕБЕ

Мигъревуне чумгъой деде
Эз сер те пой эн кук хуьшде,
Денишире хуб фегъм сохде,
Гуйге дири уре суьфде.

Э дэгъдэгъэн эн жейлен,
Э пушой ю оморени,
Чуьтам шуьвер гІэилире
Чуьльекуьм сал фуьрсориге

Деде-хэгъер, ширине ёр,
Ёси бируьт, чумгъошуш тор.
Гуйге думон шиширебу,
Ковре асму веде небу.

Э дуьл гьемме дебу шивен.
Эн ки бу кук, эн ки шуьвер.
Гъэл мигуьрдуйт, моч мисохдут:
«Шор вогордош»: —мигуфдируьт.

Домор биреш е сал небу,
Гъич эвлоче не диребу.
У сал бири кук эз деде,
Недири у гъужогъ бебе.

Тегер чендгъо, э коле женг
Дуьшменгъоре дори у мерг.
Э гъэд гІэтош уш домунди,
Эри Ватан хун рихунди.

Бисд сал гІуьмуьр жовоняре
У бэхшири кук хуьшдере.
Келе сохде веровунди,
ГІич хліжрони не бурмунди.

—Эйчуь бирей гІэргІ туь, дедей?
Бегем мере суьфде дирей?
ГІэрд эвлоди эри рафде,
ГІ'ээлхэнд Ватан эй поьсде.

Дуьл эн деде бисдо гурунд,
Похли-похли у гІэрс рихунд.
Кук диренге хьол дедере,
Сер гуьрдени эй дуьл доре.

— Мегирис туь, гІьирке месох.
ШовгІой мере туь гІобул сох:
Верзирени э жофой туь
Миведиром, бош имидлуь.

— Ме сохденуьм э туь бовор.
Дуьл дедере сохош туь шор!
Бура гІэзиз, шекуьл бебе!
Туьни эзуш жовон гІеле.

Войгей деде энжэгІ уни:
Э и гІуьлом бу шолуми..
Чуьн туьнигІо, гІэзиз деде,
Нике рузгІо винуьт гене.

ТЭХЬНОЕ СУЬМУЪРГЪУШ

Гъзыетгъой хуындере лов сохде
суьмуьргъуш,
Э тегьер эн нештер буррани эвире.
Чуьниге у гешде, небисдо гъич
хомуш,
Э сер догъ нен више согъэ руз
пар зере.

Е чендбо ме сохдем у гъуше
синемииш,
У жевлон зереки фегъм мисэхд
гьер лоре.
Эз тэхьно бирен белкем гъисд
у ёхмиш
Ве гъэрол негуърде гешдени гъоворе.

Эхирки суьмуьргъуш бирени селт
хэсде,
Пардушгъой хуындере глееки
фушенде.
Гуьмуьриш тэхьнои эй энэ пучини.
Э тегьер суьмуьргъуш, инсониш
гъечуни.

ГІЭРУЬС УРУСИ

Дедей мисохд гузет кукe,
Мишуморд у руз-сәгізәте,
Кей мерасуь хундеире,
Мивегуьру аттестате.

Оммо кукиш верасденге,
Эри хуьшде сохд ю фикир.
Эй яегуьрде сенигізәте.
Бурав ауте, небире дир.

с дуьл дедей дебу мирод.
Эз кук пәхьни у дошдембу,
Воисдембу теке эвлод,
Эз ю дис журо небу.

Бирден с руз нике хәбер.
До э дедей, шори сохде:
— Эри бире ме инженер,
Рафдснинуьм эри хунде.

Гьеми шори, гьеми гьирке,
Мисохд дедей шиниренге,
Гьэл гуьрд, моч сохд кук
хуьшдере,
Де гоф не офд эй гуфдире.

Вэхд гирошд зу. Се сал бисдо.
Е руз когъоз омо эзу,

Е дегьборе вегуьрд гъэдо,
Рафд эй хунде э гъунши зу.

Бэгъдовой эн е ченд гофгъо,
Нуьвуьсдягъо эри деде,
Духдер гъунши лэгІэ гъово,
Гуйге бисдо зугъун гуьрде.

Зениш мэхьтел бисдо бирден,
Эз некуми чуь бисдо бу?
Эз же омо инжо садан?
— Чуь нуьвуьсди э когъоз у?

«...Хундейре верасденге,
Нийм тэхьно руе хуне.
Дедей, мере гънсди войге:
Инжо адем зен хосде ме».

Дуьл эн дсдей бирени хуьрд.
Дедей бисдо дерди-ёси,
Эз гІуьломиш у дес вегуьрд.
Кук нисоху де гІэруьси.

Герме рузгъой гъеминем бу.
Чемодане э дес гуьрде.
Е духделе оморебу,
ГІэйбе-гІейб у дере куфде.

И келе зен дсре вокурд.
Духдериш до э у когъоз,
Э кин гъунши гене у хунд,
Песде вогошд э уревсз.

— Егїня и гьисд вокурдегор, —
Э сер венгесд духдер

гъунши. —

Ияженери мисоку кор,
Вонсдени бу кирочи.

Эй ехмиши дуълвероун,
Хьисоб сохде, рази бисдо.
Ве екиге э у товун.
Когъоз куки э дес дегъе.

Гирошденуыт рузгъе, мегъгъе,
Шинохденуыт дуъ екире.
— Мереш гьисди туъре хуно
Э Саратов пире дедъе.

Эгер суыфде кемихьдибср
Сохдембуге э у дедъе,
Сянемишиш мисохд омбор.
Песде дуъл динж бисдо дедъе.

Гѳф нигуфди де энѳде.
Омбор мигуърд хьуърмет зене.
Кср хунереш у мигини,
«Мама» уре огол мизе.

Дедей мисохд эзу шери
Ве мигуфди эри хуъшде:
«Миомоге кук ме зурн,
Нигьишдуым гьич кесе хсде».

Омо уруз. Кукиш вогошд,
Мивинуъ зен кук тэхьнои,
Эз дуъл деде шори giroшд
Кук э гьечи оморей.

Сабуър сохде, песде пуърси:
— Эхи кук ме туъ зен хосдей,
Гуйге юш бу зен уруси,
Песг туъ уре не овурдей?

Э ловгьой кук верафд хэнде.
Дедере у сэхд гьэл гуърде.
— У оморей эз ме зуте,
Ния гьэруьс э хуне де.

— Шори мере нисди гьэдер!..
Эз дуъли ме гьисди гьэруьс.
Гердойт ишму деш бэхдевер!..
У жун мени, духдер урус.

ПЕШМУНИ

Э гІэили неди бируым,
Э гІэыл гІуълем недебируым
Ве э гІэдуър бебе-деде
Недебируым увэхд гІеле.

Сммо угьо шев те себэхь
Эри эвлод бируът чумрэхь
Шевгьо ховсуъз кем нимундут,
Хэсде бире эз дерд-думут.

Имугьойле келе бирем,
Э метлебгьош ме расирем.
Кеширенуым ме пешмуни,
Эйчуъ нисдуым гІэил гІони,

Бошум кумег бебе-деде,
Зевер гуъруым ме хьуърмете?
Эжит ишму, бебе-деде,
Вогордунум гІэрд эвлоте!?..

НЕСИГІЭТ ДЕДЕ

Дануусденуым туь,
кук ме, гьисд гїзизн.
Дедей мий эз эвлод бу сэхд рази.
Игид Ватан кук бисдоге гьисд мозол,
Хурде шириш э туь мибу ниш-хьэлал.

Тейте туьре келе сохде дуьл деде
Михосд лово: невини дерд, довго де.
Дан туь гьэдуьр шолумире имбуруз,
Хэлгьгьо дие небу дердлуь, серэгьуз.

Э гїуьмуьр туь бисди зийд расирей.
Руй бебере туь, гїзил ме, недирей.
Согь могошдге мидо туьре несигїэт.
Дедей норе эри туь рэхь исэгїэт.

Тегьер дедей, ширдор бала Ватани.
Гьич вэхд эзу журо бире нидани.
У гьем гьувот, гьеми эшгьн эй игид.
Э гьер женггьо э Ватан бош туь имид.

Дануусденуым туь,
кук ме, гьисд гїзизн.
Дедей мий эз эвлод бу сэхд рази.
Игид Ватан кук бисдоге гьисд мозол,
Хурде шириш э туь мибу ниш-хьэлал.

Духдер догъум, войгелуьнуьм,
Туьре, гъуш догъ, сэхд хосденуьм,
Э дургьо туь гъэнет зере,
Бер унжиге муьгъбет мере.

Бисдорияге туь э серхъэд,
Ватане эй дошде гъэлхэнд,
Мибу кумег муьгъбет дусди.
Эй туь, игид Ватан — расди.

Енебуге зере гъугъэр,
Жэхъди сохде эри бегъер,
Э унжигеш муьгъбет иму,
Хъэвес мидуь, кумег мибу.

Э гьержонш туь бисдори,
Дан, севгили, туьре ёри,
Туьни войгей дуьл духдери,
Э и ватан бэхдевери.

О, ДЕДЕЙ

О, дедей, тегьер суърх э пембе,
Э гьечу мидошди ферзенде.
Кеме шев туь ховсуьз не мундей,
Те себэхь ненуйгьо туь хундей.

О, дедей, бири вэхд четини,
Э хуьшде хорундей хьижрони.
Имуре не гьиншдей туь гисне.
Мидошди э герми эн синз.

О, дедей, серлеш дорд мидете,
Э хьэлов нечогъя мидофдеге,
Хуьшдере э гьер ло-мизери,
Чоресох базаре миверзери.

«О, дедей!» — кийибго гуфдире,
Э дуьл,ю е гофич оморэ.
Лан омбор гешденуьт дедере,
Вокурде, бэхш сохут дердгьере.

О, дедей, ченд эвлод туь гьиншдей,
Гьеммерэ э е чум туь дошдей.
Песг эйчуь балагьо имбуруз,
Кимигьо э шир туь нисдуьт дуз?..

НЕНУЙ-НЕНЕМ...

Ненуй, ненуй ненем-ненуй...
Хис, гІэзизе балай деде.
Бош зу келе, веро хушбуй,
Хис туь ширин, чум сэхд сохде.

Шаргьой дерьёгь, беде кулок,
Зуте бошит ишму сожит.
Менглуь шев — астарепок,
Ишмуш гьони гьэреулит.

Парандегьо жив-жив зере,
Эй туь эдет мэгІни хунде.
Тегьер гьушгьо келе бире,
Туь миварай деш буьлуьндіе.

Дедей хосле боши жоборд,
Вини ники биёвгьоре.
Ини эри дедей мирод:
Бинуь хушруй балагьоре.

Ненуй, ненуй, ненем-ненуй...
Хис, гІэзизе балай деде.
Бош зу келе, веро хушбуй,
Хис туь шярин, чум сэхд сохде.

МОЗОЛЛУЕ ГЪИСМЕТ

Немунди э ёр чуй вэхд бу,
Диреймгьо екире гьердуйму.
ГІэйбе-гІэйб мигуърди гъул мере,
Теклифиш мисохди чендборе.

Кими вэхд сохдеки туь гузет,
Э тегьер гъэреул эн сөрхъэд,
Гье гешде михунди туь мэгІни,
Гуш дошде поисдем меш пэхъни.

Егиле э хуьшде домунде,
Дес мере туь песде шувунде,
Туь бирден гуфдири шоре лов:
«И гъисмет сад салгьо мидуь тов».

...Омборе салгьошки giroшдет,
Э сифет жылгъэгьош офдорет.
Гене туь э тегьер пушоте,
Эри ме дошдени муьгъбете.

СОЙМИШИ

Ме шор бирем туь оморей гуфдире
Эйчуь гьечи зу вогошде, соймиши?
Еровурди эдем доре дуьл мере,
Дерде зиёд месох гьони, соймиши.

Эйчуь гьишде мере дерд-гъэм кешире,
Шевгьо-рузгьо э фикиргьо пичире,
Гьер гоф туьре чуьн дерд э дуьл вечире,
Несгьогъ месох гьисмете дур, соймиши.

Дануьсденуьм муьгъбет гьер възд гъзаоби,
Дуьл ме эй туь де нисоху битоби.
Вогошдигеш, ме мигуюм туь ёди.
Де сур мереш э туь нидуьм, соймиши.

ДУЪЛ МЕРЕ Э ГОФ ОВУРДИ

МэгІнире э гьечу туь хунди,
Дуьл мереш туь э гоф овурди.
Бируьм ме бейхэбср эз муьгьбет,
Э дуьл меш пэхьни бу у ниет.

Имугьой офдорем э думит,
(Эй энү мере гІэйб месохит).
Кими вэхд дуьлпесо бирснуьм,
Дусде ме зу дире хосденуьм.

Пенжеро гьони гьисд вочурде.
Дуьл хосде руй э руй вохурде.
Сес мэгІни омөгс эз дури,
Мигуюм севгили омори.

ЭШГЪ ЭН МУЪГЪБЕТ

Э дей сухде э дуъл гІэтош,
Нисе бире дие ёвош.
Уре муъгъбет дегесунди,
Э и хьолиш у расунди.

Учмиш бире, тегьер серсон,
Вир бирени сабуър инсон.
Э сер догъгьо, е э дере
Эдем жесде, гъэнет зере.

Расде дусди — уни муъгъбет.
Небисдогеш белком гънмет,
Энжэгъ бесде, сэхде имид
Ве женг беруъ, тегьер ягид.

БИЁ, ДУСД, БЕЙХЭБЕР ДЕР ВОКУ

Э ховиш нис гыиште мере динж,
Муыгьбет ю сер мере сохди гиж.
Бурмунде хьушдере, бири дур,
Э рэхь ю домунди битев жун.

Увэхди офдорум э фикир
Ве сохдум хуышдере ме селт вяр.
Бэгъдовой хушбэхде руз васал
Гирошди имогьой дуз дуь сал.

Чумерэхь, гузетуым севгиле.
Хосденуым ме уре эй дире.
Погонгьо э пардуш чаруьсе,
Зу пар зе, эз дургьо паруьсе.

Биё, дусд, бейхэбер дер воку,
Шоре лов туь э ме дуь гоф гу:
«Васали..., чуьн гуьлгьой энуним,
Хушбэхди екире хосденим».

Увэхди ме пэхьни мидорум,
Гирошде дердгьореш нигуюм.
Эжигей энугьо десдей гуьл
Севгили ве дусде ме мидуьм.

ТУЪРЕ ДИРЕНГЕ

Битмишигъо согъ зимисду
Герме рузе гузет сохде.
Эз еки дур бирейм изму,
Туъре дире дуъл ме хосде.

Миёв у руз герми — хуъром,
Битмишигъо хъэз мисохут.
Мерен мирод гъясд э гъуъллом,
Дуългъей дусди зу вохурут.

Дириятге: боромей гуъл
Суьфде бире гъожиз, сергъуз.
У гъэйбе-гъэйб, эз гъэд энгуъл,
Велг лов сохде, бирени дуз.

Тегьер гуъл богъ, э шоре руз,
Руе еки вохурденге.
Няпоюм ме гъич серэгъуз,
Туъре дуълшор ме диренге.

ДУСДЕ ДИРЕ, ДУЪЛ МИВЕРОВ

С ер эн шев бу, веромо менг.
Сине эй дуъл гуйге бу тенг.
Астарагъош мидорут шевгъ.
ТэгІди мисохд дуъл ме энжэгъ.

У тэгІдиреш гъисди войге,
Эзу хэбер нибу менге.
Сэхд гузетуъм, дусд ме миёв,
Уре дире дуъл ме мером.

... Гирошдетгеш саягъо омбор,
Угъош, тегъер эн рэхъгирор,
Эз дусди дуъл бейхэберуът
Ве тегъер менг, чуьн шогъидуът.

ДУХДИР — ДУСД МЕ

Тегьер гузги, палаше глов,
Чуьтам сое бурмундеге,
Оморембу гьер шев э хов,
Чигьрет эн ёр э пушой ме.

Шеш сал туьре гузет сохдем.
Вогошдей туь гьони, духдер,
Ннет дусди э дуьл дошдем,
Туьре эз ме нисди хэбер.

СенигІзт туь духдирини,
Эй нечогъьо сохде чоре,
Чуьтам очугъ гуюм гьони,
Ә дуьл дегьо войгей мере,

Эй оmore ме э кин туь,
Де вогьнейге нисди мере.
Ме жовонуьм ве гьем жонлуь,
Эй дуьл дусди сох туь чоре.

ВАСАЛ Э ДОГЪГЬО

Тегьер гуьзел гуьзелгьо,
Геймиш тегьер гІэруьсгьо,
Сес юш тегьер дурнагьо, —
Гьечи васал оmore,
Догълуьгьоре эшгъ доре.

Эз гьер тараф эн догъгьо
Пур рихденуьт чойлегьо,
Рачуьт сес шэх-шэхэгьо, —
Гьечи васал оmore,
Догълуьгьоре эшгъ доре.

Жовонгьойму рач гъуше
Эдет хунде, вежесде,
Гуьлгьош э дес ченд десде, —
Ини васал омори,
Догълуьгьоре эшгъ доре.

ЗИМИСДУ НЕ ВАСАЛ

Зимисду, сэхд гээгър вечире,
Бесдебу рэхь эн васале.
Тегьер бурме тик пичире,
Вэхуьшдебу кулок-зуьгІбе.

Хьуьрш зимисду кем-кем поисд,
ЗуьгІбей кулок хомуш бисдо.
Хьэл бисдо верф, хиникиш нисд.
Асму очугъ, вокурд офдо.

Эжигей верф гуьлгьой доргьо
Сипре ранге гьобул сохдут.
Беде дуьлгьо бирегоргьо
Э зимисду ухшешинуьт.

ШОРИ ОДОМ

Сэхд бедхьол бу зен эн Одом,
Бердуът уре зу э «роддом».
Одом сер гуърд хьозурире,
Куке мило сохдеире.

Шори юре небу гъэдер,
Килэхь Одом верафд звер.
Тозе кифлет, тозе кукле.
Гъэрол нигуърд у э хуне.

Келе десдей гуъл восдоре,
Такси э зир у доноре,
Зури омо раси Одом
Э ён гъопуй эни роддом.

Хэгъергили эн зен Одом,
Духдер гъунши, бу э роддом,
Вохурде, сохд пушогери:
— Мере туь ди бэшореи.

— Зу бош ебо гу эри ме
Духдер бири, ненге кукле?
— ТефигІэти инжо чуьни?
Бебе доро! Духдер бири.

Офдо гуългьо эз дес эну,
Бисдо Одом келе пешму,

Гоф не офд ю чуь гуюге:
— Миёри туь чуьш гьисдиге!..

Екем рафде, вогошд гене.
«Тэхьно нирам ме э хуне,
Миберуьм зен не духдере,
Гьеле мибу кук нмуре».

ЭРИ ПОЧТАЛЬОН

Дуре хэбер, нике хэбер,
Е эз дигьбон, е эз шегьер,
Овурдени эри инсон,
Дервокуйму, почтальон.

Севгили ме э дур гьисди,
Те оmore когъоз дусди,
Мибисдорум ме нигоре,
Почтальон те оmore.

Э душ пуре тогъор вери,
Мидируъмге у омори,
Те гъопуре у вокурде,
Мирафдуъм куьнд эй вохурде.

Тегьер суьгъде дусд ве мирос,
Овурдегор газет, когъоз
Гьисд эриму почтальон,
Хьэрмэхь эн пир ве эн ж:

СЕРНОМЕ

Догъисту	5
О, Ватан ме!	7
МэгІлуымсуьзе солдат	9
ГІэзизе партия	10
ГІэзизе хори ме	11
Астарай ме	12
Келе рэхъ	13
Войгей дуьл	14
«Э Вьетнам ве...»	15
Нис воисде мере дие	16
Учитель	17
Шегьер Ленин	19
ТэгІрифи девр	20
Э сер гъоврегъой Пискарев	21
Инсонгъо	23
Э мовзолей Ленин	24
Девр ме	25
Эри Дербенд	27
Имуре воисдени шолуми	28
Комуне	29
Хэгьер	30
Игидгъой жофо	32
Жоборде зен	33
ГІэтлуьй девр иму	34
Биренуьт бебегъо	35
Мозоллуе духдер	40
ГІэилгъой совети	43
Шекуьл бебе	44
Тэхъное суьмуьргъуш	46
ГІэруьс уруси	47
Пешмуни	51
НесигІэт деде	52
«Духдер догъум...»	53
О, дедей	55
Ненуй немем	56
Мозоллуье гъисмет	57
Соймиши	58
Дуьл мере э гоф оворди	59

Эшгъ эн муьгъбет		60
Бие дусд, бейхбер дер воку		61
Туьре диренге		62
Дусде дире		63
Духдир — дусд ме		64
Васал э догъгьо		65
Зимисду не васал		66
Шори Одом		67
Эри почтальон		69

Семендуева Зоя.

С 30 Мозоллуде духдер догъи.

Махачкала, Дагкинигоиздат, 1971.
72 с. с порт.

Счастливая горянка

С (Тат)

Редактор С. И з г и я е в. Художествен. редактор Е. О м е л ь ч е н к о. Тех. редактор М. Х а н у к а е в. Корректор М. Х а н у к а е в.

Сдано в набор 12/IV 1971 г. Подписано в печать 10/VIII 1971 г. Форм. бум. № 1 70×90¹/₃₂ бум. л. 1,125. Печ. л. 2,25. Усл. печ. л. 2,63. Уч.-изд. л. 1,815.

С 02940. Тираж 1000. Цена 19 к.

Дагестанское книжное издательство Управления по печати при Совете Министров ДАССР, Махачкала, ул. Маркова, 55.
Зак. № 505.

Типография им. С. М. Кирова Управления по печати при Совете Министров ДАССР, Махачкала, ул. Маркова, 51.

Цена 19 коп.

НА ТАТСКОМ ЯЗЫКЕ

**СЧАСТЛИВАЯ
ГОРЯНКА** ■